

UPD 2008

**Afiliació al Règim Especial
de les Treballadores i
Treballadors Autònoms
Girona, Salt i Sarrià de Ter**

**Àrea de Desenvolupament Local
i Promoció de la Ciutat**

Treball i Formació / DIE

Unitat de Promoció i Desenvolupament

Elaboració

**UNITAT DE PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT
DE LES COMARQUES GIRONINES**

Directora

Gemma Guzmán

Equip tècnic

Francesc Guinart

Irma Bertran
Ester Juanola
Núria Villena
Obam Mico
Cristina Vila

Gestió Administrativa

Sònia Sánchez de la Orden

Girona, abril 2008

ASSOCIACIÓ PER L'ORIENTACIÓ
LABORAL I EMPRESARIAL DE LES
COMARQUES GIRONINES

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	pàg. 4
2. MARC TEÒRIC I LEGAL	pàg. 5
3. NOMBRE TOTAL D'AUTÒNOMS, PER SEXE, EDAT I ORÍGEN	pàg. 7
4. SECTORS I ACTIVITATS ECONÒMIQUES.....	pàg. 9
5. CONCLUSIONS	pàg. 16
6. BIBLIOGRAFIA.....	pàg. 18

1. Introducció

L'objectiu del present informe és realitzar una aproximació a la situació dels afiliats al Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA) a la ciutat de Girona. Per tal de tenir una visió més àmplia també s'han tingut presents els municipis de Salt i Sarrià de Ter. D'aquesta manera, es pretén analitzar d'una forma conjunta l'Àrea Urbana de Girona compacta, entesa com el continu urbà format per aquestes tres poblacions. Per tal de poder tenir altres referències i apuntar determinades comparatives també s'han contemplat les dades referents al Gironès, a les comarques gironines i a Catalunya.

L'informe analitza les dades de l'any 2007. Tot i així, i per tal de tenir una visió més àmplia i menys estàtica, s'estudia l'evolució que s'ha produït durant el període 2002-2007. Des d'aquesta perspectiva evolutiva s'intentarà identificar les tendències que s'han produït en aquests darrers anys.

En el primer apartat de l'estudi s'hi pot trobar un breu repàs del marc legal i teòric. Es defineix la figura de l'autònom i el seu tractament legal, posant especial èmfasi en el nou Estatut del Treballador Autònom. En els capítols següents s'intenta quantificar i definir al màxim possible el perfil dels autònoms. D'entrada, es fa una breu descripció del nombre d'autònoms, la seva edat, gènere i el pes dels estrangers dins el col·lectiu estudiat. Per acabar, es dedica un apartat a analitzar la seva activitat laboral en funció dels sectors i activitats econòmiques a on s'ubiquen.

A nivell metodològic cal recordar que existeixen un seguit de limitacions que no permeten disposar de tota la informació desitjada. Les dades a nivell municipal i comarcal només permeten tenir informació de l'activitat econòmica dels autònoms a partir de l'any 2005. D'altra banda, l'activitat econòmica en funció de la variable edat i gènere només s'ha pogut tractar a nivell de comarques gironines.

Finalment, també és necessari assenyalar que les dades referents als afiliats al RETA són trimestrals (març, juny, setembre i desembre). Per tal de simplificar l'anàlisi s'han generat dades anuals, que són el resultat de fer les mitjanes dels quatre períodes.

2. Marc teòric i legal

Un treballador autònom és la persona física que realitza de forma habitual, personal i directa una activitat econòmica amb finalitats lucratives, sense estar sotmès a un contracte de treball i a la direcció o organització d'una altra persona. A la vegada aquests poden tenir, o no, treballadors al seu càrrec per compte propi.

Així doncs, es tracta d'una definició molt àmplia que aplega perfils molt diferenciats. Des d'empresaris amb una gran plantilla de treballadors, petits empresaris, botiguers, comercials, professionals liberals, especialistes en oficis, artesans, artistes etc.

Dins a l'estructura de la Seguretat Social, els autònoms formen un règim especial propi. Es tracta del Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA). Aquest règim, com també ha succeït en d'altres tipus d'afiliacions, ha experimentat diferents modificacions legals i normatives en els darrers anys.

Però la reforma legislativa de més calat és molt recent. El passat 28 de juny de 2007 el Congrés de Diputats aprovava per unanimitat la nova Llei de l'Estatut del Treball Autònom (LETA) -BOE núm. 166, 12 de juliol de 2007-. Després dels tràmits pertinents, aquesta llei va entrar en vigor el passat 12 d'octubre.

En línies generals, i com apunten diferents autors, amb aquest nou estatut es reconeix explícitament la importància d'aquest col·lectiu, que supera als tres milions a l'Estat espanyol. Així doncs, amb aquesta nova Llei els autònoms disposen d'una carta de drets individuals i col·lectius, que podran reclamar que es compleixin de la mateixa manera que ho poden fer els treballadors assalariats amb l'Estatut del Treballadors. Entre d'altres aspectes, es regula la cobertura de contingències professionals, incloent una sèrie de millores en matèria social i econòmica que busquen un major equilibri entre les condicions laborals dels treballadors autònoms i els que treballen per compte d'altri. Tot i aquesta millora, cal tenir present que la nova regulació no suposa l'equiparació legal entre autònoms i treballadors per compte d'altri.

Una de les altres principals novetats del nou Estatut dels Treball Autònom és la contemplació per primera vegada de la situació dels autònoms que treballen fonamentalment per un sol client, anomenats a partir d'ara autònoms econòmicament dependents (TRADE).

Segons la LETA el treballador autònom econòmicament dependent és aquell que realitza una activitat econòmica o professional amb finalitat lucrativa i de forma habitual, personal i directa bàsicament per un únic client o empresa principal, de qui obté com a mínim el 75% dels seus ingressos. Per tal de poder formar part d'aquest col·lectiu cal complir els següents requisits:

-
- No utilitzar el servei remunerat d'altres persones per a l'exercici de l'activitat contractada amb el client objecte de l'activitat.
 - No executar la seva activitat de manera conjunta i indiferenciada amb els treballadors que prestin serveis per compte aliè.
 - Disposar d'infraestructura productiva i material propi, necessari per l'exercici de l'activitat independentment de la del client o empresa principal.
 - Percebre una contraprestació econòmica en funció del resultat de l'activitat prestada d'acord amb el pacte amb el client o empresa principal, assumint el treballador autònom econòmicament depenent el risc i fortuna de l'operació.

D'altra banda, la LETA també contempla un seguit de drets per a aquest col·lectiu:

- S'estableix l'obligació de realitzar un contracte formal i per escrit que ha de ser registrat.
- Indemnització de danys i perjudicis en cas d'extensió del contracte per causes no imputables al treballadors.
- Dret a un mínim de 18 dies hàbils de vacances.
- Es fixa una sèrie de drets col·lectius, així com el dret d'associar-se per defensar l'interès del col·lectiu.

3. Nombre total d'autònoms, per sexe, edat i origen

A l'any 2007 a la ciutat de Girona hi havia 7.190 autònoms. Des d'una perspectiva evolutiva es constata que durant el període 2002-2007 el nombre d'autònoms s'ha incrementat en un 23%. Les taxes de variacions anuals, d'altra banda, sempre han estat positives malgrat que en els dos darrers anys s'ha alentit el ritme de creixement.

3.1 AFILIACIÓ AL RETA

Girona, Salt i Sarrià de Ter. 2002 - 2007.

	Girona			Salt			Sarrià de Ter		
	Anual	Període		Anual	Període		Anual	Període	
2002	5.870			1.523			242		
2003	6.118	4,2	4,2	1.606	5,5	5,5	266	9,9	9,9
2004	6.395	4,5	8,9	1.644	2,4	8,0	281	5,4	15,8
2005	6.731	5,3	14,7	1.748	6,3	14,8	295	5,1	21,7
2006	6.990	3,8	19,1	1.802	3,1	18,3	315	6,9	30,0
2007	7.190	2,8	22,5	1.847	2,5	21,3	321	1,7	32,3

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

Salt i Sarrià de Ter també han experimentat un important augment del nombre d'autònoms durant els darrers cinc anys, arribant als 1.847 i 321 afiliats respectivament. En aquests dos municipis també s'observen increments anuals positius, tot i apuntar-se una desacceleració en el darrer any estudiat.

Com es pot observar a la següent taula, l'Àrea urbana compacta de Girona durant el període 2002-2007 ha registrat una taxa de creixement del nombre d'autònoms superior a la mitjana catalana, molt semblant a la de les comarques gironines i sensiblement inferior a la del Gironès.

3.2 AFILIACIÓ AL RETA

Girona, Salt, Sarrià de Ter, Àrea Urbana de Girona, Comarques Gironines i Catalunya. 2002 - 2007.

	2002	2007	Variació Període
Girona	5.870	7.190	22,5
Salt	1.523	1.847	21,3
Sarrià de Ter	242	321	32,3
Àrea urbana de Girona	7.635	9.358	22,6
Gironès	10.659	13.565	27,3
Comarques Gironines	52.222	64.164	22,9
Catalunya	496.868	573.558	15,4

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

Malgrat que la informació sobre el sexe, l'edat i els autònoms estrangers només és disponible a nivell de comarques gironines, aquestes dades permeten fer una aproximació sobre les característiques dels autònoms a les altres unitats geogràfiques estudiades.

El mes de desembre de 2007 a les comarques gironines de cada 100 autònoms, 68 eren homes. Tal com indica la següent taula, el pes de les dones és inferior a totes les franges d'edat estudiades. Tot i així, s'observa que la presència femenina s'incrementa de forma progressiva en les franges de més edat, passant del 22% entre els autònoms de 16 a 19 anys al 34% entre els de 45 a 64 anys.

3.3 AFILIACIÓ AL RETA per sexe i edat. Comarques Gironines. Desembre 2007.			
	Homes	Dones	Total
16-19 anys	77,9	22,1	100,0
20-24 anys	74,6	25,4	100,0
25-29 anys	71,1	28,9	100,0
30-44 anys	69,2	30,8	100,0
45-64 anys	65,7	34,3	100,0
Més de 65 anys	61,7	38,3	100,0
Total	61,7	32,3	100,0

Nota: Percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

D'altra banda, quasi la meitat dels autònoms tenen entre 45 i 64 anys. Si s'analitza per separat els homes i les dones també es constata que la majoria s'ubiquen en aquesta franja d'edat.

3.4 AFILIACIÓ AL RETA per sexe i edat. Comarques Gironines. Desembre 2007.						
	Homes		Dones		Total	
16-19 anys	162	0,4	46	0,2	208	0,3
20-24 anys	1.311	3,0	446	2,2	1.757	2,8
25-29 anys	3.662	8,5	1.481	7,2	5.151	8,1
30-44 anys	17.961	41,5	7.959	38,8	25.962	40,6
45-64 anys	19.625	45,4	10.185	49,7	29.855	46,7
Més de 65 anys	715	1,7	441	2,1	1.158	1,8
Total	43.274	100,0	20.512	100,0	63.886	100,0

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

La presència d'estrangers autònoms ha augmentat en els darrers anys. Al desembre de 2007 a les comarques gironines hi havia 6.539 afiliats estrangers al RETA, el que suposava un pes del 10% sobre el total. A Catalunya aquest percentatge es situava en un 7%.

4. Sectors i activitats econòmiques

Si es té present la segmentació dels afiliats al RETA de la ciutat de Girona per grans sectors econòmics, es constata que els serveis engloben el 76% dels autònoms. La construcció i la indústria tenen un pes molt menor amb un 16% i 7% respectivament.

4.1 AFILIACIÓ AL RETA per sectors econòmics. Girona, Salt i Sarrià de Ter. 2007.

	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
Agricultura	68	1,0	17	0,9	1	0,4
Indústria	515	7,2	262	14,2	34	10,6
Construcció	1.138	15,7	486	26,3	80	25,0
Serveis	5.469	76,1	1.075	58,2	206	64,0
No classificats	0	0,0	7	0,4	0	0,0
Total	7.190	100,0	1.847	100,0	321	100,0

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

La situació a Salt i a Sarrià presenta certes diferències. Malgrat que en aquests municipis el sector serveis també és el que agrupa a més autònoms, el seu pes específic és bastant inferior al de la ciutat de Girona. Per contra, la importància de la construcció i la indústria és major.

Agregant les dades de les tres poblacions que configuren l'àrea urbana compacta de Girona, s'observa que el percentatge d'autònoms que es dediquen al sector serveis és superior als registres del Gironès, comarques gironines i Catalunya.

4.2 AFILIACIÓ AL RETA per sectors econòmics. Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques Gironines i Catalunya. 2007.

	Àrea urbana de Girona		Gironès		Comarques Gironines		Catalunya	
Agricultura	86	0,9	291	2,1	1.823	2,8	12.291	2,1
Indústria	811	8,7	1.320	9,7	5.560	8,7	56.414	9,8
Construcció	1.704	18,2	2.730	20,1	14.969	23,3	104.221	18,2
Serveis	6.750	72,1	9.225	68,0	41.813	65,2	400.633	69,9
No classificats	7	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,0
Total	9.358	100,0	13.565	100,0	64.164	100,0	573.558	100,0

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

Per tal d'aprofundir més en els àmbits laborals dels autònoms, s'ha tingut en compte la classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAIE-93). A la ciutat de Girona les tres principals activitats on es concentren més autònoms són: "el comerç i les reparacions1" (28%), les "activitats immobiliàries, de lloguer i serveis empresarials2" (20%) i la "construcció" (16%). Així doncs, si es fa un sumatori, s'observa que 6 de cada 10 autònoms es concentren en només tres tipus d'activitat.

4.3 AFILIACIÓ AL RETA segons la Classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAIE-93). Ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. 2007.

Sector	Activitat Econòmica	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
Agricultura	Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	68	0,9	17	0,9	1	0,4
Indústria	Extracció altres minerals exc. Prod. Energètics	3	0,0	5	0,3	0	-
Indústria	Indústries alimentació, begudes i tabac	130	1,8	136	7,3	8	2,5
Indústria	Indústries tèxtil i de la confecció	31	0,4	11	0,6	0	-
Indústria	Indústries cuir i calçat	1	0,0	-	-	0	-
Indústria	Indústries fusta i suro	44	0,6	15	0,8	6	1,9
Indústria	Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	59	0,8	10	0,5	2	0,6
Indústria	Indústries químiques	11	0,1	-	-	1	0,3
Indústria	Transformació del cautxú i matèries plàstiques	6	0,1	1	0,1	0	-
Indústria	Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	15	0,2	14	0,7	0	-
Indústria	Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	104	1,4	41	2,2	12	3,7
Indústria	Construcció maquinària i equips mecànics	39	0,5	17	0,9	3	0,8
Indústria	Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	34	0,5	7	0,4	0	-
Indústria	Fabricació material de transport	13	0,2	3	0,2	0	-
Indústria	Indústries manufactureres diverses	23	0,3	3	0,2	2	0,6
Indústria	Energia elèctrica, gas i aigua	5	0,1	-	-	0	-
Construcció	Construcció	1.138	15,8	486	26,3	80	25,0
Serveis	Comerç i reparacions	1.984	27,6	474	25,7	90	28,1
Serveis	Hoteleria	548	7,6	125	6,8	20	6,3
Serveis	Transport, emmagatzematge i comunicacions	379	5,3	140	7,6	35	11,0
Serveis	Mediació financera	198	2,8	37	2,0	9	2,8
Serveis	Activitats immobiliàries i lloguers; serveis empresarials	1.422	19,8	138	7,5	26	8,1
Serveis	Administració Pública, defensa i SS obligatòria	3	0,0	-	-	0	-
Serveis	Educació	173	2,4	22	1,2	3	0,9
Serveis	Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	268	3,7	13	0,7	3	0,9
Serveis	Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	492	6,8	126	6,8	19	5,8
Serveis	Activitats de les llars	2	0,0	0	-	0	-
	Total	7.190	100	1.847	100	321	100

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

(1). La categoria de "comerç i reparacions" inclou:

Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors; venda al detall de combustibles per a vehicles de motor /Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes /Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors; reparació d'efectes personals i efectes domèstics.

(2). La categoria de "Activitats immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials" inclou:

Activitats immobiliàries / Lloguer de maquinària i equips sense operari, d'efectes personals i efectes domèstics /Activitats informàtiques / Recerca i desenvolupament / Altres activitats empresarials.

A Salt i a Sarrià de Ter el pes relatiu de la “construcció” és més elevat i el “comerç i les reparacions” mantenen uns percentatges similars als de la ciutat de Girona. Tot i així hi ha algunes diferències significatives com la menor importància dels afiliats en “les activitats immobiliàries, lloguers i activitats empresarials”.

Tenint en compte les dades agregades de l'Àrea urbana de Girona, es constata que la principal activitat és el “comerç i reparacions”, registrant uns percentatges similars als del Gironès, comarques gironines i Catalunya. D'altra banda, el pes de la “construcció” és similar al de Catalunya però sensiblement inferior al del Gironès i comarques gironines. En canvi, “les activitats immobiliàries, lloguers i activitats empresarials” presenten uns percentatges sensiblement superiors.

4.4 AFILIACIÓ AL RETA segons la Classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAIE-93). Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques Gironines i Catalunya. 2007*.

	AUG		Gironès		Comarques		Catalunya	
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	86	0,9	287	2,1	1.814	2,8	12.251	2,1
Pesca i aqüicultura	0	0,0	0	0,0	9	0,0	40	0,0
Extracció productes energètics	0	0,0	0	0,0	5	0,0	89	0,0
Extracció altres minerals exc prod energètics	8	0,1	14	0,1	73	0,1	261	0,0
Indústries alimentació, begudes i tabac	273	2,9	354	2,6	1.214	1,9	6.569	1,1
Indústries tèxtil i de la confecció	42	0,5	66	0,5	390	0,6	7.957	1,4
Indústries cuir i calçat	1	0,0	1	0,0	9	0,0	260	0,0
Indústries fusta i suro	65	0,7	171	1,3	767	1,2	5.124	0,9
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	71	0,8	96	0,7	356	0,6	6.299	1,1
Refinació petroli i tractament combustibles nuclears	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	0,0
Indústries químiques	12	0,1	21	0,2	89	0,1	990	0,2
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	7	0,1	16	0,1	76	0,1	1.465	0,3
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	28	0,3	51	0,4	291	0,5	2.070	0,4
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	157	1,7	292	2,2	1.079	1,7	11.731	2,0
Construcció maquinària i equips mecànics	58	0,6	89	0,7	380	0,6	3.528	0,6
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	41	0,4	73	0,5	243	0,4	3.960	0,7
Fabricació material de transport	16	0,2	20	0,1	220	0,3	875	0,2
Indústries manufactureres diverses	28	0,3	54	0,4	348	0,5	5.073	0,9
Energia elèctrica, gas i aigua	5	0,1	5	0,0	23	0,0	159	0,0
Construcció	1.704	18,2	2.730	20,1	14.969	23,3	104.221	18,2
Comerç i reparacions	2.548	27,2	3.640	26,8	17.013	26,5	152.513	26,6
Hoteleria	694	7,4	999	7,4	7.250	11,3	51.230	8,9
Transport, emmagatzematge i comunicacions	554	5,9	787	5,8	3.176	4,9	48.438	8,4
Mediació financera	244	2,6	296	2,2	987	1,5	8.147	1,4
Activitats immobiliàries i lloguers; serveis empresarials	1.586	17,0	1.998	14,7	7.098	11,1	77.426	13,5
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	3	0,0	5	0,0	16	0,0	102	0,0
Educació	198	2,1	266	2,0	962	1,5	8.962	1,6
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	284	3,0	359	2,6	1.244	1,9	13.288	2,3
Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	636	6,8	871	6,4	3.942	6,1	40.390	7,0
Activitats de les llars	2	0,0	4	0,0	126	0,2	136	0,0
Total	9.358	100	13.565	100	64.164	100	573.558	100

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

Des d'una perspectiva evolutiva i analitzant el període 2005-2007, es constaten un seguit de tendències bastant clares. A la ciutat de Girona l'increment total d'autònoms (de 459 persones) es deu en bona mesura al fort augment que s'ha produït a "les activitats immobiliàries, de lloguer i serveis a empreses" i a la "construcció", amb un increment de 275 i 186 afiliats respectivament. De les activitats que han perdut nombre d'autònoms és remarcable el descens en el "comerç i reparacions", amb una pèrdua de 74 afiliats.

4.5 AFILIACIÓ AL RETA segons la Classificació catalana d'activitats econòmiques (CCA-E-93). Ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. 2005-2007*

	Girona			Salt			Sarrià de Ter		
	2005	2007	Var.	2005	2007	Var.	2005	2007	Var.
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	65	68	3	15	17	2	3	1	-2
Extracció altres minerals exc. prod energètics	4	3	-1	5	5	1	0	0	0
Indústries alimentació, begudes i tabac	144	130	-15	111	136	25	6	8	2
Indústries tèxtil i de la confecció	35	31	-4	12	11	-1	0	0	0
Indústries cuir i calçat	1	1	0	0	-	0	0	0	0
Indústries fusta i suro	45	44	-2	16	15	-1	8	6	-2
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	62	59	-3	10	10	0	2	2	0
Indústries químiques	11	11	0	0	-	0	1	1	0
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	10	6	-4	1	1	1	0	0	0
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	17	15	-2	15	14	-1	1	0	-1
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	100	104	4	36	41	5	12	12	0
Construcció maquinària i equips mecànics	35	39	4	17	17	-1	3	3	0
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	37	34	-2	7	7	0	1	0	-1
Fabricació material de transport	9	13	4	3	3	1	1	0	-1
Indústries manufactureres diverses	26	23	-3	3	3	0	3	2	-1
Energia elèctrica, gas i aigua	5	5	0	0	-	0	0	0	0
Construcció	952	1.138	186	430	486	56	66	80	15
Comerç i reparacions	2058	1.984	-74	493	474	-19	87	90	3
Hoteleria	531	548	17	132	125	-7	21	20	0
Transport, emmagatzematge i comunicacions	378	379	1	137	140	3	33	35	3
Mediació financera	185	198	13	38	37	-1	9	9	1
Activitats immobiliàries i lloguers; serveis empresarials	1147	1.422	275	127	138	12	17	26	9
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	3	3	0	0	-	0	0	0	0
Educació	170	173	4	24	22	-2	2	3	1
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	229	268	40	12	13	1	3	3	0
Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	461	492	31	106	126	20	18	19	1
Activitats de les llars	3	2	-1	0	0	0	0	0	0
Total	6.731	7.190	459	1.748	1.847	99	295	321	26

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Nota: Nombres absoluts.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

A Salt i a Sarrià de Ter, com també succeeix a nivell del Gironès i comarques gironines, el principal creixement es situa a la “construcció”. En canvi, a l’Àrea urbana de Girona compacta i a Catalunya les “activitats immobiliàries, lloguers i serveis empresarials” són les que experimenten un major increment d’afiliats al RETA.

**4.6 EVOLUCIÓ DE L’AFILIACIÓ AL RETA segons la Classificació catalana d’activitats econòmiques (CCAIE-93).
Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques gironines. 2005-2007.**

	AUG	Gironès	Comarques	Catalunya
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	3	14	168	725
Pesca i aqüicultura	0	0	-5	-7
Extracció productes energètics	0	0	-12	-30
Extracció altres minerals exc. prod energètics	-1	-1	10	8
Indústries alimentació, begudes i tabac	12	11	12	106
Indústries tèxtil i de la confecció	-5	-4	-21	-1.144
Indústries cuir i calçat	0	-1	-1	-29
Indústries fusta i suro	-5	-9	-61	-436
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	-3	-1	17	-10
Refinació petroli i tractament combustibles nuclears	0	0	0	0
Indústries químiques	-1	-5	-7	-56
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	-3	1	2	-78
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	-5	-4	-29	-147
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	9	11	57	285
Construcció maquinària i equips mecànics	2	9	43	140
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	-3	-1	6	-179
Fabricació material de transport	3	4	27	47
Indústries manufactureres diverses	-4	0	-1	-160
Energia elèctrica, gas i aigua	0	0	2	26
Construcció	256	401	2.116	12.392
Comerç i reparacions	-90	-87	124	-1.242
Hoteleria	10	36	246	1.343
Transport, emmagatzematge i comunicacions	7	14	204	1.772
Mediació financera	13	12	71	723
Activitats immobiliàries i lloguers; serveis empresarials	296	395	1.424	12.477
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	0	0	-2	-6
Educació	3	15	66	603
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	40	62	185	1.591
Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	52	60	315	1.551
Activitats de les llars	-1	-2	7	8
Organismes extraterritorials	0	0	0	1
No classificats	-9	-10	-51	-641
Total	585	3.027	4.909	29.633

(*) S’han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del web del Departament de Treball.

Per tal d'especificar millor el perfil dels autònoms en funció de la variable del gènere, a continuació es detalla els afiliats autònoms a les comarques gironines en el darrer trimestre de 2007 per les activitats econòmiques que desenvolupen.

Com es pot observar a la següent taula, la variable del gènere té molta incidència. Així doncs, mentre l'activitat que més homes autònoms concentra és la construcció, en el cas de les dones les principals activitats són el "comerç i reparacions" i "l'hoteleria".

4.7 AFILIACIÓ AL RETA segons la Classificació catalana d'activitats econòmiques (CCA-93) i sexe. Comarques Gironines. Desembre 2007*.

	Homes		Dones		Total	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	1.456	3,4	368	1,8	1.827	2,9
Pesca	1	0,0	8	0,0	9	0,0
Extracció productes energètics	4	0,0	1	0,0	5	0,0
Extracció altres minerals exc. Productes energètics	62	0,1	17	0,1	79	0,1
Indústries alimentació. Begudes i tabac	942	2,2	346	1,7	1.290	2,0
Indústries tèxtils i de la confecció	179	0,4	186	0,9	365	0,6
Indústries cuir i calçats	4	0,0	2	0,0	6	0,0
Indústries fusta i suro	659	1,5	99	0,5	760	1,2
Ind. Paper, arts gràfiques i suport enregistrats	227	0,5	118	0,6	346	0,5
Refinació petroli i tractament combustibles	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Indústries químiques	62	0,1	23	0,1	85	0,1
Transformació del cautxú i mat. Plàstiques	53	0,1	29	0,1	82	0,1
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	231	0,5	58	0,3	290	0,5
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	922	2,1	137	0,7	1.061	1,7
Construcció maquinària i equips mecànics	320	0,7	59	0,3	380	0,6
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	180	0,4	41	0,2	221	0,3
Fabricació de material de transport	186	0,4	37	0,2	223	0,3
Indústries manufactureres diverses	282	0,6	68	0,3	351	0,5
Energia elèctrics, gas i aigua	18	0,0	6	0,0	24	0,0
Construcció	13.961	32,1	1.159	5,6	15.152	23,6
Comerç i reparacions	9.509	21,9	7.255	35,3	16.786	26,2
Hoteleria	3.878	8,9	3.152	15,3	7.039	11,0
Transport, emmagatzematge i comunicació	2.595	6,0	530	2,6	3.131	4,9
Mediació financera	589	1,4	407	2,0	997	1,6
Activitats immobiliàries i lloguers; serv. empresarials	4.477	10,3	2.662	12,9	7.149	11,2
Administració pública, defensa i SS obligatòria	10	0,0	5	0,0	15	0,0
Educació	390	0,9	595	2,9	986	1,5
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	548	1,3	742	3,6	1.291	2,0
Altres activitats socials i de serveis; ser personals	1.579	3,6	2.431	11,8	4.014	6,3
Activitats de les llars	113	0,3	17	0,1	130	0,2
Organismes extraterritorials	0	0,0	0	0,0	0	0,0
No classificats		0,0		0,0		0,0
Total	43.437	100	20.558	100	64.095	100

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Nota: Nombres absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

Si s'analitzen per separat les diferents activitats, es constata que la presència de les dones és inferior en la majoria dels casos. En els casos de les "activitats socials i serveis personals", "activitats sanitàries", "educació" i "indústries tèxtils" el pes de les afiliades supera el 50%.

4.8 AFILIACIÓ AL RETA segons la Classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAIE-93) i sexe. Comarques Gironines. Desembre 2007*.

	Homes	Dones	Total
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	79,7	20,1	100
Indústries alimentació. Begudes i tabac	73,0	26,8	100
Indústries tèxtils i de la confecció	49,0	50,9	100
Indústries fusta i suro	86,8	13,0	100
Ind. Paper, arts gràfiques i suport enregistrats	65,7	34,2	100
Indústries químiques	72,8	27,0	100
Transformació del cautxú i mat. Plàstiques	64,5	35,3	100
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	79,8	20,0	100
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	86,9	12,9	100
Construcció maquinària i equips mecànics	84,3	15,5	100
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	81,3	18,5	100
Fabricació de material de transport	83,2	16,6	100
Indústries manufactureres diverses	80,4	19,4	100
Construcció	92,1	7,6	100
Comerç i reparacions	56,6	43,2	100
Hoteleria	55,1	44,8	100
Transport, emmagatzematge i comunicació	82,9	16,9	100
Mediació financera	59,1	40,8	100
Activitats immobiliàries i lloguers; serv empresarials	62,6	37,2	100
Educació	39,6	60,4	100
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	42,4	57,5	100
Altres activitats socials i de serveis; ser personals	39,3	60,6	100
Activitats de les llars	86,7	13,1	100
Total	67,8	32,1	100

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Nota: Percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

5. Conclusions

Durant els darrers anys s'ha constatat un important augment del nombre d'afiliats al RETA. Aquesta tendència, que també s'ha produït entre els afiliats al Règim General de la Seguretat Social, correspon a una etapa de creixement econòmic. Així doncs, cal emmarcar el període estudiat (2002-2007) dins un llarg cicle, iniciat el 1995, on la nostra economia ha experimentat una destacada i dilatada expansió.

Malgrat que l'activitat que segueix aplegant a més autònoms és el "comerç i les reparacions", bona part del creixement que s'ha produït cal ubicar-lo a la construcció i a les "activitats immobiliàries, lloguers i serveis empresarials". Així doncs, el fort boom que ha experimentat el sector de l'habitatge explica en bona mesura l'augment del nombre d'autònoms.

Una mostra del dinamisme que ha experimentat la construcció és l'important increment del nombre d'empreses. Per exemple, a les comarques gironines durant el període estudiat s'han creat 1.195 noves empreses de la construcció, passant de les 10.603 existents el 2002 a les 11.798 del 2007¹. D'altra banda, cal tenir present que a la "construcció" i també a les "activitats immobiliàries, lloguers i serveis empresarials" són dues activitats on es concentren molts autònoms econòmicament dependents.

Una altra dada interessant a destacar és que al desembre de 2007 a nivell de comarques gironines el 10% del total d'autònoms eren immigrants. Segons un estudi a nivell espanyol de la Fundació la Caixa² la construcció aplega a molts autònoms estrangers. Segons el mateix informe es constata un increment del nombre de persones immigrades que es fan autònoms per crear empreses d'orientació ètnica, com les carnisseries *halal* pels musulmans, locutoris, altres empreses de serveis dirigides a altres immigrants, com les immobiliàries, o botigues de productes alimentaris exòtics dirigits a la població autòctona.

El gènere és una de les altres variables que s'ha analitzat. Una de les principals conclusions és que la presència femenina entre els afiliats al RETA, tot i haver millorat la situació en els darrers anys, encara és molt inferior a la dels homes. Aquesta realitat, com també succeeix per exemple entre la població afiliada al Règim General, posa de manifest l'existència de significatives diferències en les "taxes d'activitat" entre dones i homes.

(1) Dades del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

(2) SOLÉ, CARLOTA I PARELLA, SÒNIA (2007). L'empresariat immigrant a Espanya. Col·lecció d'Estudis Socials Volum 21. Fundació "La Caixa".

Finalment, i per acabar aquestes breus conclusions, cal tenir present que en els darrers mesos diferents notícies aparegudes a la premsa apunten a una desacceleració de l'economia, especialment en la construcció, fet que comença a comportar una pèrdua d'ocupació i un increment del nombre d'aturats. Tot i així, a l'hora d'entendre quina pot ser la tendència que es pot produir entre els autònoms s'ha de ser caut.

En un article periodístic sobre l'autoocupació¹, s'apunta la possibilitat que en la mesura que la construcció alenteixi el seu ritme de creixement, pot incrementar-se el nombre dels autònoms econòmicament dependents. Altres sectors on es pot intensificar-se aquest fenomen és als serveis per a empreses: les companyies tendeixen a externalitzar-los en èpoques de recessió per a reduir despeses, fet que suposa una major demanda de professionals autònoms. En aquest sentit, a la mateixa notícia, el president la *Federación Nacional de Trabajadores Autónomos (ATA)* recorda que durant la desacceleració econòmica que es va produir entre 1992 i 1995 el nombre d'autònoms a l'Estat espanyol es va multiplicar de forma considerable.

Així doncs, caldrà veure quines dinàmiques presenta la nostra economia i, en cas de constatar-se una situació de desacceleració, quins en són els efectes en els autònoms.

(1) PELAEZ, N., (2008). Article periodístic: El autoempleo, una alternativa al paro. Suplement "Dinero". La Vanguardia 24/02/2008, p. 28.

5. Bibliografia

- SOLÉ, CARLOTA I PARELLA, SÒNIA (2007)
L'empresariat immigrant a Espanya
Col·lecció d'Estudis Socials Volum 21
Fundació "La Caixa"

- REYNA FERNANDEZ, SEBASTIAN Y VV.AA. (2007)
Todas las claves para los Autónomos
Ed. Servidoc S.L.

- PELAEZ, N., (2008).
Article periodístic: El autoempleo, una alternativa al paro
Suplement "Dinero"
La Vanguardia 24/02/2008, p. 28